

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2ObdoK/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	5121210783
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5121210783.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v spore žalobcu: Waldviertler Sparkasse Bank AG, so sídlom Sparkassenplatz 3, 3910 Zwettl, FN 36924a, Rakúska republika, zastúpeného BBH advokátska kancelária, s.r.o., Suché Mýto 1, 811 03 Bratislava, IČO: 36 713 066 proti žalovanému: Ing. A. S., narodený X. T. XXXX, trvale bytom A. XXX, XXX XX N., zastúpenému Hronček & Partners, s. r. o., Kálov 1, 010 01 Žilina, IČO: 47 248 327, v konaní o určenie popretej pohľadávky, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 42CoKR/10/2024-770 zo 4. marca 2025, takto

rozhodol:

I. P r i p ú š ť a , aby do konania na miesto žalobcu Waldviertler Sparkasse Bank AG, so sídlom Sparkassenplatz 3, 3910 Zwettl, FN 36924a, Rakúska republika vstúpila spoločnosť KORSO Credit, s.r.o., so sídlom 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Námestie SNP 19, IČO: 51 175 797.

II. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

III. Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina, ako súd prvej inštancie, rozsudkom č. k. 52Cbi/11/2021-706 z 22. septembra 2023 v prvej výrokovej vete návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol a druhou výrovkou vetou žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že tento priznal žalovanému voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. Okresný súd uviedol, že žalobou podanou dňa 20. decembra 2021 sa žalobca domáhal určenia svojej pohľadávky prihlásenej v konkurznom konaní úpadcu VAV Management s.r.o., so sídlom Trojičné námestie 184, 027 44 Tvrdošín, IČO: 36 648 353 (ďalej len „úpadca“) vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 2K/6/2021 ako pohľadávky, ktorá vznikla z titulu zmluvy o úvere označenej ako „Prísľub úveru č. 0007-681570 zo dňa 04.07.2008 v znení jej neskorších zmien v celkovej výške 9.172.023,79 eur, prihlásenou prihláškou v konkurznom konaní na majetok úpadcu pod por. č. 1,

poradové číslo veriteľa 8W, zapísanú v zozname pohľadávok pod číslom 8W/15, v poradí ako iná pohľadávka a zároveň sa domáha aj náhrady trov konania. Žalobca žalobu podal v postavení popretého veriteľa voči žalovanému ako popierajúcemu veriteľovi.

3. Žalobca odôvodnil podanie žaloby tým, že pohľadávka nebola popierajúcim veriteľom popretá účinne a je potrebné ju považovať za zistenú v celom rozsahu. Podľa informácií zo správcovského spisu, nebol zákonom predpísaný preddavok na trovy konania zložený popierajúcim veriteľom na účet Správcu v banke. Žalobca uviedol, že pokiaľ súd žalobu nezamietne z dôvodu, že bola podaná nedôvodne, nakoľko sa pohľadávka považuje za zistenú v celom rozsahu, navrhol, aby súd určil, že popretý veriteľ je oprávneným veriteľom vymáhateľnej pohľadávky špecifikovanej v petite žaloby. Žalobca ozrejmil, že žalobu podal z dôvodu právnej istoty a ponechal na právnom posúdení súdu, či má byť žaloba zamietnutá ako podaná nedôvodne z dôvodu, že pohľadávka sa už v konkurze považuje za zistenú v celom rozsahu, alebo naopak má byť pohľadávka určená tak, ako to uviedol v petite žaloby. V tomto smere poukázal na rozdielnu rozhodovaciu činnosť konkurzných súdov. Okresný súd na pojednávaní uviedol predbežné právne posúdenie, v zmysle ktorého nie je dôvod odstraňovať stav právnej neistoty, pretože pohľadávka žalobcu je v konkurze zistená a tak je aj vyznačená, teda žaloba je nedôvodná. Právny zástupca žalovaného v reakcii na predbežné právne posúdenie navrhol, aby v prípade zamietnutia žaloby súd nepriznal žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania. Odôvodnil to nejednoznačnosťou právnej úpravy, právnej doktríny a rozhodovacej praxe súdov v SR, v dôsledku ktorej sa konajúc s odbornou starostlivosťou cítil nútený podať žalobu. Na základe uvedeného mal za to, že by nemal niesť náhradu trov právneho zastúpenia.

4. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že popretie predmetnej pohľadávky žalobcu veriteľom Ing. A. S. nemožno považovať za účinné popretie. Pohľadávka žalobcu sa tak považuje za zistenú v celom rozsahu.

5. Pokiaľ žalobca v konaní poukazoval na to, že rozhodovacia prax súdov je v prípade neúčinného popretia nejednotná v tom, či žalobu zamietnuť, alebo napriek neúčinnému popretiu určiť pohľadávku žalobcu z dôvodu právnej istoty (pričom poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica 26Cbi/20/2020 zo dňa 29. júna 2021), okresný súd uviedol, že napriek neúčinnému popretiu je namieste určujúci výrok, ktorým súd žalobe vyhovie v tom prípade, ak je to potrebné pre nastolenia právnej istoty ohľadom postavenia žalobcu ako konkurzného veriteľa. Napríklad v prípade, ak pohľadávka žalobcu je napriek neúčinnému popretiu v zozname pohľadávok vyznačená ako popretá. V danom prípade však správca oznámil žalobcovi, že popretie je neúčinné a v zmysle uvedeného aj postupoval, keď v zozname pohľadávok vyznačil pohľadávku ako zistenú. Okresný súd preto dospel k záveru, že nie je potrebné určovať pravosť pohľadávky aj súdnym rozhodnutím. Poukázal na to, že vzhľadom na neúčinnosť popretia platí nevyvrátiteľná právna domnienka, že pohľadávka sa považuje za zistenú (§ 32 ods. 16 ZKR). Preto neboli splnené hmotnoprávne podmienky na to, aby súd mohol žalobe vyhovieť, t. j. aby mohol určiť výšku, právny dôvod vzniku a vymáhateľnosť pohľadávky, určenia ktorej sa žalobca domáhal.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd na základe zásady úspešnosti. Uviedol, že stranou v konaní úspešnou v celom rozsahu je žalovaný, preto mu podľa § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením č. k. 42CoKR/10/2024-770 zo 4. marca 2025 rozhodnutie Okresného súdu Žilina č. k. 52Cbi/11/2021-706 z 22. septembra 2023 v tretej výrokovej vete, potvrdil. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

8. Odvolací súd s poukazom na § 251, § 256 ods. 1, § 257 a § 396 ods. 1 CSP uviedol, že odvolateľ sa rozhodnutia súdu, ktorým by nepriznal nárok na náhradu trov konania žiadnej zo sporových strán domáha na základe tvrdenia, že žalovaného nie je možné označiť za stranu sporu, ktorá mala v spore o žalobe úspech v celom rozsahu a zároveň na základe ust. § 257 CSP, kedy tvrdí, že existujú dôvody

hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania. Odvolateľ za dôvody hodné osobitného zreteľa označil postoje sporových strán k účinnosti popretia pohľadávky žalovaným a nejednoznačnosť názorov v právnej doktríne pri rozhodovacej praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky.

9. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že žalovaného nie je možné označiť za tú stranu sporu, ktorá bola procesne úspešná. Žalovaný v odvolacom konaní správne upozornil na ustálenú judikatúru všeobecných súdov, v zmysle ktorej vyhodnotenie procesného úspechu vo veci závisí od toho, či sa výrok meritorneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom. V prejednávanej veci bola žaloba zamietnutá, čo znamená procesný neúspech žalobcu v plnom rozsahu. Procesná úspešnosť v konaní sa neodvádza od dôvodov, ktoré viedli súd k rozhodnutiu. Vztahuje sa na to, či žalobca dosiahol žalobou zamýšľaný výsledok, teda priznanie nároku uplatneného v žalobe. Pokiaľ súd žalobu zamietol, žalobca je procesne neúspešný. Ani skutočnosť, že s dôvodmi rozhodnutia nie je žalovaný spokojný (ako sa domnieva žalobca), nemôže zvrátiť procesný neúspech žalobcu, keďže ten je vyvolaný zamietnutím žaloby.

10. Odvolací súd zdôraznil, že v predloženej veci správca konkurznej podstaty úpadcu oznámil žalobcovi, že popretie žalovaného je neúčinné, a v zmysle uvedeného aj postupoval, keď v zozname pohľadávok vyznačil pohľadávku ako zistenú. Uvedené okresný súd v odôvodnení rozhodnutia zdôraznil, keď vysvetlil, prečo dospel k záveru, že nie je potrebné určovať pravosť pohľadávky aj súdnym rozhodnutím. Pokiaľ si však žalobca bol od počiatku vedomý toho, že pohľadávka je zistená, ako taká je aj označená v zozname pohľadávok, podľa odvolacieho súdu nie je možné sa stotožniť s tvrdením, že bol donútený nejednoznačnou súdnou praxou, alebo postupom žalovaného, k podaniu žaloby. V danom prípade následky toho, že pohľadávka je zistená, sú kogentne upravené v Zákone o konkurze a reštrukturalizácii a nie sú podmienené súdnou praxou. V prípade zistenej pohľadávky túto nie je možné opätovne určiť, keďže už zistená je.

11. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd dodal, že pokiaľ žalobca prinútil žalovaného vynaložiť náklady na procesnú obranu v spore, ktorý bol bezdôvodný, keďže žaloba bola podaná vo vzťahu k pohľadávke už určenej, má žalovaný nárok na to, aby náhradu týchto trov konania znášal žalobca. Vo vzťahu k žalobcovi ide o realizáciu zodpovednosti za rozhodnutie vyvolať spor vo vzťahu k pohľadávke, ktorá bola určená. O stave určenia pohľadávky bol žalobca informovaný okresným súdom aj v rámci predbežného právneho posúdenia veci, preto si musel byť vedomý procesných následkov zotrvania na žalobe.

12. Odvolací súd zdôraznil, že konanie o určení pravosti pohľadávky neslúži na úpravu narušených vzájomných vzťahov medzi žalobcom a žalovaným, pokiaľ žalovaný koná spôsobom, ktorý žalobcovi nevyhovuje. Ak predsa len žalobca zvolí súdne konanie ako preventívny prostriedok úpravy vzťahu so žalovaným, pričom ide o súdne konanie, ktoré už v čase podania žaloby je nedôvodné, je to jeho právo a súd o takomto návrhu rozhodnúť musí, avšak s týmto právom je spojená povinnosť znášať náklady nedôvodného konania. Vo vzťahu k sporovej strane sú to náklady v podobe náhrady nákladov na trovy konania a vo vzťahu k súdu náklady v podobe úhrady súdnych poplatkov.

13. Záverom napádaného rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že nezistil žiadne také dôvody, ktoré by odôvodňovali vybočenie zo zásady úspešnosti a nepriznanie nároku žalovanému na náhradu trov konania voči žalobe, ktorá bola podaná nedôvodne, osobitne v prípade, keď o nedôvodnosti tejto žaloby bol žalobca správcom konkurznej podstaty úpadcu informovaný od počiatku. Odvolací súd sám iné dôvody hodné osobitného zreteľa nezistil, ani žalobca sa iných dôvodov hodných osobitného zreteľa nedomáhal.

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, ako vecne a právne správne potvrdil. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 255 ods. 1 CSP.

15. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. 1. 806

spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) uviedol, že napadnuté uznesenie je založené na nesprávnej aplikácii procesných noriem a uloženie povinnosti žalobcovi na náhradu trov konania je protiprávne.

17. Dovolateľ namietal, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil dôvod naplňajúci hypotézu ustanovenia § 257 CSP, ktorý podľa dovolateľa v konaní daný je, rovnako je daná aj výnimočnosť tohto dôvodu a odvolací súd ako i prvoinštančný súd mali procesne postupovať v zmysle tohto ustanovenia. Nesprávny je podľa dovolateľa aj záver odvolacieho súdu, že neexistoval objektívny dôvod na podanie žaloby, keďže sám žalobca mal v čase podania žaloby informáciu o tom, že popretie bolo neúčinné a pohľadávka bola zistená, a že žalobca inicioval bezdôvodné súdne konanie len pre pocit vlastnej vnútornej istoty.

18. Podľa dovolateľa je ústavne a právne neudržateľný názor odvolacieho súdu, v zmysle ktorého by žalobca v prípade účinného popierania, zákonodarcom výslovne zakotveného mechanizmu na tento účel, mal mať lepšie postavenie ako v prípade neúčinného popretia, o to viac, ak popierajúci veriteľ dôvodnú pohľadávku popiera neúčinne úmyselne.

19. Dovolateľ je názoru, že ak by žalobu nepodal, vystavil by sa značnému riziku a v rozpore s jeho zákonnou povinnosťou konať s odbornou starostlivosťou, keďže by musel sám a na vlastné riziko odhadnúť ako vec eventuálne posúdia popretie pohľadávky aj iné rozhodné subjekty (správca, prípadne súdy). Z tohto dôvodu žalobca trvá na tom, že konajúc ako banka obozretne a so zákonom stanovenou odbornou starostlivosťou, bolo podanie žaloby jedinou možnou reakciou na popretie žalobcovej pohľadávky v konkurze, bez ohľadu na skutočnosť, že sa toto popretie nakoniec ukázalo ako neúčinné.

20. Podľa dovolateľa situácia, kedy (i) neexistuje zákonný mechanizmus (alebo subjekt), ktorý by záväzne určoval „neúčinnosť“ popretia pohľadávky; (ii) právna doktrína inklinuje k potrebe neúčinne popretú pohľadávku určiť v incidenčnom konaní; a (iii) súdna prax sa v riešení tejto otázky rozchádza (vrátane prípadov, ktoré sa týkajú priamo žalobcu); bezpochyby predstavuje výnimočný stav a dôvod hodný osobitého zreteľa, tak ako ho predpokladá ustanovenie § 257 CSP. Odvolací i prvoinštančný súd bol povinný podľa dovolateľa na tento dôvod prihliadnuť a procesne postupovať v zmysle ust. § 257 CSP.

21. Žalobca zopakoval, že rozhodnutie podať žalobu nebolo prijaté svojvoľne, ale v reakcii na úkony žalovaného a na základe predtým vydaných súdnych rozhodnutí a záverov právnej doktríny. Bolo by preto v rozpore s elementárnymi zásadami spravodlivosti, keby mal byť žalobca za to, že rešpektoval skôr vydané súdne rozhodnutia a názory právnej doktríny, nútený platiť trovy konania žalovanému, ktorý navyše od vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu koná v rámci predmetného konkurzného konania špekulatívne a šikanózne.

22. V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením ustanovenia § 255 CSP dovolateľ uviedol, že prvoinštančný súd vyhodnotil úspech v spore iba na základe formálneho výsledku - zamietnutia žaloby. Týmto postupom dospel k záveru o 100% úspechu žalovaného. Odvolací súd sa napriek dôvodom uvádzaným žalobcom stotožnil s procesným postupom prvoinštančného súdu. Ignoroval však dôvody pre ktoré prvoinštančný súd žalobu zamietol, ktoré paradoxne potvrdzovali kľúčový argument žalobcu: neúčinnosť popretia pohľadávky. Odvolací súd pri svojom právnom posúdení podľa dovolateľa nereflektoval na § 255 ods. 2 CSP. Vzhľadom na to, že žalobca uspel v rozhodujúcej právnej otázke (neúčinnosť popretia), zatiaľ čo žalovaný uspel len formálne (zamietnutie žaloby), nebolo možné hovoriť o plnom úspechu žalovaného. Žalovaný bol v merite veci (v otázke účinnosti svojho popretia) neúspešný.

23. Táto situácia mala byť podľa dovolateľa posúdená ako prinajmenšom ako „čiastočný úspech“ oboch

strán, alebo ako situácia, kde sa úspech a neúspech navzájom vyvažujú, čo odôvodňovalo aplikáciu § 255 ods. 2 CSP a vyslovenie, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Odvolací súd túto možnosť vôbec podľa žalobcu nezvážil a rigidne trval na formálnom úspechu žalovaného. Týmto postupom mal súd poprieť zmysel a účel ustanovenia § 255 CSP, ktorým je spravodlivé rozdelenie zodpovednosti za trovy konania na základe reálneho výsledku sporu, a nie len jeho formálneho označenia.

24. Mechanické posúdenie úspechu v spore, ktoré ignoruje skutočný výsledok sporu a popiera zmysel spravodlivého rozdelenia trov, predstavuje zásah do práva žalobcu na spravodlivý proces a zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

25. Nad rámec vyššie popísaného nesprávneho právneho posúdenia procesných ustanovení § 255 a § 257 CSP súdom prvej inštancie a odvolacieho súdu má dovolateľ tiež za to, že súdy sa s vyššie zhrnutou argumentáciou súdom predkladanou zo strany žalobcu počas konania dostatočne nevysporiadali, v dôsledku čoho je rozsudok, ako i uznesenie v predmetnom rozsahu nepreskúmateľné a zmätočné. Hrubými nedostatkami odôvodnenia rozsudku a uznesenia došlo podľa názoru žalobcu k zásahu do jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko súdy nesprávnym procesným postupom a nedostatočným vysporiadaním sa s argumentáciou žalobcu znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva.

26. Žalobca je názoru, že súdom predložil podrobnú argumentáciu k právnemu výkladu procesného ustanovenia § 255 CSP a jeho aplikácii na prejednávaný skutkový stav. Najzásadnejšie body tejto argumentácie podľa názoru dovolateľa žalobca uviedol v dovolaní, pričom pre väčšie detaily argumentácie žalobca odkazuje na jeho podania doručené konajúcim súdom. Súdy sa s touto argumentáciou podľa dovolateľa vôbec nevysporiadali, v dôsledku čoho sú rozsudok i uznesenie v tomto rozsahu nepreskúmateľné a zmätočné.

27. Žalobca má vzhľadom na vyššie uvedené za to, že uvedeným nezákonným a nesprávnym procesným postupom mu súdy znemožnili, aby uskutočňoval jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čím je naplnený dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

28. Preto dovolateľ navrhol, aby dovolací súd zmenil napadnuté uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica tak, že rozhodnutie Okresného súdu Žilina č.k. 52Cbi/11/2021-706 zo dňa 22. septembra 2023 v tretej výrokovej vete mení nasledovne: Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania; výrok II. mení nasledovne: Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. II. Súd určuje, že žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

29. Ak by mal dovolací súd za to, že na zmenu uznesenia v zmysle vyššie uvedeného nie sú splnené zákonné podmienky, žiada týmto žalobca dovolací súd, aby napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

30. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

31. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana sporu, zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

32. V priebehu dovolacieho konania žalobca predložil dovolaciemu súdu návrh na zmenu žalobcu a špecifikáciu pohľadávky spoločnosti KORSO Credit, s.r.o., so sídlom 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Námestie SNP 19, IČO: 51 175 797, a to v zmysle Zmluvy o postúpení pohľadávky z 22. februára 2019, na základe ktorej žalobca ako postupca postúpil svoju pohľadávku (ktorej určenie je predmetom tohto sporu). Súčasťou návrhu na zmenu žalobcu je súhlas spoločnosti KORSO Credit,

s.r.o., resp. postupníka so svojím vstupom do konania na miesto žalobcu.

33. Na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 438 ods. 1 CSP). Na dovolacie konanie sa nepoužijú ustanovenia o pristúpení subjektov, o zmene a späťvzatí žaloby a o vzájomnej žalobe (§ 438 ods. 2 CSP).

Návrh na zmenu žalobcu

34. Podľa ustanovenia § 80 ods. 1 CSP, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

35. Podľa ustanovenia § 80 ods. 2 CSP, súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

36. Konanie o zmene sporovej strany je charakteristické dispozičným princípom, t. j. o zmene sporovej strany je možné rozhodnúť len na základe návrhu žalobcu. Pri rozhodovaní o takomto návrhu súd musí skúmať, či sú splnené zákonné podmienky v zmysle ustanovenia § 80 CSP. Sú nimi: návrh na zmenu subjektu podaný žalobcom, preukázanie, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná a subjekt, ktorý má do konania vstúpiť, musí so svojím vstupom do konania vyjadriť súhlas.

37. Zo špecifikácie pohľadávky č. 17 vyhotovenej správkyňou konkurznej podstaty úradcu, ktorú predložil žalobca je zrejmé, že táto pohľadávka je evidovaná na veriteľa spoločnosti KORSO Credit, s.r.o., ktorá bola pôvodne evidovaná na spoločnosť Waldviertler Sparkasse Bank AG, so sídlom Sparkassenplatz 3, 3910 Zwettl, FN 36924a, Rakúska republika, resp. pôvodného žalobcu v tomto spore. Vzhľadom na splnenie procesných podmienok v zmysle § 80 CSP, dovolací súd rozhodol tak, že navrhnutú zmenu na strane žalobcu pripustil.

K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP

38. Dovolateľ dôvodnosť svojho dovolania vidí vo vade podľa § 420 písm. f) CSP.

39. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

40. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodované o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania, teda proti uzneseniu podľa § 357 písm. m) CSP, dovolací súd poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 29. septembra 2021 sp. zn. IVOBdo/2/2021, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2021 pod č. 91, podľa ktorého právnej vety je za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle § 420 CSP potrebné považovať aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania.

41. Uvedené rozhodnutie veľkého senátu najvyššieho súdu bolo prijaté práve v nadväznosti na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. I. ÚS 387/2019, pričom najvyšší súd uvádza, že sa týka (rovnako ako označený nález ústavného súdu) výlučne prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP. Závery veľkého senátu a rovnako ústavného súdu sa tak nedotýkajú prípustnosti

dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, kde prípustnosť dovolania výslovne vylučuje § 421 ods. 2 CSP (čo konštatoval aj veľký senát najvyššieho súdu v uznesení sp. zn. IVObo/2/2021, ods. 61 odôvodnenia).

42. Vychádzajúc z ustáleného právneho názoru o možnej prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP aj v prípade, kedy je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o odvolaní proti rozhodnutiu o nároku na náhradu trov konania, sa najvyšší súd ďalej zaoberal konkrétnymi dovolacími námietkami žalobcu. Podstata dovolateľovej argumentácie spočívala v nesprávnej a nedostatočne vysvetlenej aplikácii § 255 ods. 1 CSP. Podľa dovolateľa nebol dôvod na rozhodnutie podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, majúť za to, že na rozhodnutie o trovách konania mal odvolací súd aplikovať ust. § 255 ods. 2 CSP, prípadne ust. § 257 CSP.

43. Nedostatočná kvalita súdneho rozhodnutia, ktorého odôvodnenie nezodpovedá procesným požiadavkám práva na spravodlivý proces, môže byť predmetom dovolacieho prieskumu v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP (m. m. IV. ÚS 154/2020, IV. ÚS 447/2020, I. ÚS 570/2020). Keď sa konajúci súd rozhodujúci o opravnom prostriedku sporovej strany nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou sporovej strany adekvátne a preskúmateľne alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (m. m. III. ÚS 402/08, IV. ÚS 279/2018). Odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu je pritom potrebné posudzovať spoločne, pretože tvoria jeden celok (porovnaj II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

44. Dovolací súd zisťuje, že súd prvej inštancie treťou výrokovou vetou priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie k tejto výrokovej vete týkajúcej sa trov konania konštatoval, že o nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd na základe zásady úspešnosti. Uviedol, že stranou v konaní úspešnou v celom rozsahu je žalovaný, preto mu podľa § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí k tejto odvolaním napadnutej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie, stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ si bol žalobca od počiatku vedomý toho, že pohľadávka je zistená, ako taká je označená v zozname pohľadávok, nie je potrebné určovať pravosť pohľadávky aj súdnym rozhodnutím.

45. Odvolací súd zdôraznil, že následky toho, že pohľadávka je zistená, sú kogentne upravené v Zákone o konkurze a reštrukturalizácii a nie sú podmienené súdnou praxou. V prípade zistenej pohľadávky túto nie je možné opätovne určiť, keďže už zistená je. Osobitne odvolací súd poukázal na to, že o stave určenia pohľadávky bol žalobca informovaný okresným súdom aj v rámci predbežného právneho posúdenia veci, preto si musel byť vedomý procesných následkov zotrvania na žalobe. Odvolací súd sa týmto nestotožnil s tvrdením žalobcu, že žalovaného nie je možné označiť za tú stranu sporu, ktorá bola procesne úspešná, z ktorého dôvodu považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania v zmysle zásady procesného úspechu sporu, za vecne správne.

46. Najvyšší súd konštatuje, že výrok o náhrade trov konania oba konajúce súdy zhodne odôvodnili plným úspechom žalovaného v sporovom konaní. Podľa dovolacieho súdu nemožno v tejto súvislosti namietat nedostatočnosť odôvodnenia, keďže v sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP uplatňuje, tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t. j., ak sa jeho žalobe vyhovelo v plnom rozsahu.

47. Z vyššie uvedeného, ako aj vysvetlenia dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, podľa dovolacieho súdu jednoznačne vyplývajú odpovede na podstatné otázky, ktoré v konaní vznikli, ktoré boli žalobcovi poskytnuté adresne a v dostatočnom rozsahu. Obsahom dovolania žalobcu sú pritom námietky v totožnom obsahu a rozsahu už uplatnené v odvolacom konaní, s ktorými sa

odvolací súd riadne vysporiadal a žalobca nešpecifikuje vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu, akým konkrétnym spôsobom malo prísť k naplneniu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, keď vo svojich dovolaciích dôvodoch zotrváva na všeobecnom nesúhlase s rozhodnutím odvolacieho súdu (a súdu prvej inštancie), ktorý ale sám o sebe zmätočnosť rozhodnutia zakladať nemôže.

48. K dovolateľovej námietke, podľa ktorej mali konajúce súdy pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikovať § 257 CSP, dovolací súd poukazuje, že aplikácia určitej právnej normy na prejednávany prípad je vždy vecou právneho posúdenia. Najvyšší súd konštatuje, že voči výroku o náhrade trov konania, ktorý sa podľa ustálenej judikatúry považuje za samostatné uznesenie, nemožno dovolanie odôvodniť nesprávnym právnym posúdením veci s poukazom na vylúčenie takéhoto dovolacieho prieskumu podľa § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m) CSP.

49. Na základe predmetnej dovolacej námietky preto nemožno konštatovať prípustnosť podaného dovolania, a to ani s odkazom dovolateľa na Nález ÚS SR č. k. III. ÚS 225/2020-36 z 15. apríla 2021, ktorý sa týka procesného postupu súdu pri odmietnutí vzájomnej žaloby z dôvodu nesplnenia obsahových náležitostí. Avšak sa nedotýka aplikácie iného ustanovenia procesného kódexu (ust. § 255 ods. 2, § 257 CSP) na rozhodnutie o trovách konania, ktorý je a-priori založený zásadou procesného úspechu, o ktorý úspech ide vtedy, ak sa výrok meritorneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, tak ako uviedol aj konajúci krajský súd, a to s odkazom na Nález ÚS SR č. k. III. ÚS 485/2018-16.

50. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd nezistil žiadne také dôvody, ktoré by odôvodňovali vybočenie zo zásady úspešnosti a nepriznanie nároku žalovanému na náhradu trov konania voči žalobe, ktorá bola podaná nedôvodne, osobitne v prípade, keď o nedôvodnosti tejto žaloby bol žalobca správcom konkurznej podstaty úpadcu informovaný od počiatku. Odvolací súd sám iné dôvody hodné osobitného zreteľa nezistil, ani žalobca sa iných dôvodov hodných osobitného zreteľa nedomáhal.

51. Týmto je možné konštatovať, že postupom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu žalobcovi patriacim procesným právam a že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

52. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom (ako aj súdom prvej inštancie) nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP.

53. Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nie je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) CSP odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia, ako aj návrhom na odklad vykonateľnosti napádaného rozhodnutia.

54. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu žalovanému nepriznal, nakoľko mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

55. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.